

Erasmus+ projekti TIME Poola õppimis- ja õpetamistähtaajala tagasiside kokkuvõte õpilastelt

---

Kui nüüd alustada päris algusest, siis pean tunnistama, et kõhklesin päris kaua enne kui otsustasin selle projektiga liituda. Kuna tegemist on minu esimese osalemisega selletaolises projektis, siis hirme oli erinevaid: kuidas ma iseseisvalt hakkama saan, ehk pole minu inglise keel piisavalt hea, kuidas saan hakkama võõras riigis võõraste inimeste juures elamisega jne jne.

Tegemist oli minu esimese reisiga väljapoole Eestit eraldiseisvalt oma perest. Pidin hakkama saama iseseisvalt ning ise vastutama oma tegemiste eest. Peale seda Poola nädalat võin julgelt väita, et minu enesekindlus kasvas korralikult. Saan täitsa hästi iseseisvalt hakkama, ilma et ema kätt hoidma peaks 😊.

See enesekindlus ongi ehk üks olulisemaid asju, mida sellelt Poola nädalalt tulevikku kaasa sain lisaks veel paljule muule. Ega see 5 päeva Poolas mind nüüd kindlasti kohe inglise keelt paremini rääkima ei pannud, kuid kindlasti tegi mind palju julgemaks suhtlemisel inglise keeles.

Isegi kui kõik jutt ei läinudki alati kõige soravamalt, siis polnud sellest probleemi...ühisel jõul saime ikka üksteisest aru. Kui varasemalt arvasingi, et ah ma ei oska ja hoian pigem suu kinni, siis selline suhtumine kindlasti muutus täielikult. Oli täitsa põnev kuulata poola keelt ja püüda aru saada ning sama põnevust pakkus eesti keel poolakatele. Minu majutusperes palusid mitmetel kordadel nii vanemad kui ka peres elavad lapsed, et neile eesti keeles miskit räägiks. Need üksteisele oma emakeele tutvustamise vestlused olid hästi toredad.

Peres elamine oli loomulikult omaette põnev kogemus. Minu majutusperes oli väga tore ja igati abivalmis. Kuna mul endalgi nooremad vennad ja õde, siis oli tore vaadata, kuidas selles peres ka nooremad lapsed kohe minuga suhelda tahtsid. Ja kui keel saigi takistuseks, siis lapsed on leidlikud ning ühine keel sai leitud läbi arvutimängude, mida minu majutusperes nooremad lapsed (6a ja 9a) mind kohe endaga mängima kutsusid. Külastasime ka vanavanemaid, kus keelebarjäär sai ületatud ka vene keele kaasabil. Nii et kui tahta, siis küll ühine keel leitakse 😊.

Üldiselt kogesin, et ei ole vahet, kas elad Eestis või Poolas, noored on ikka samasuguselt erinevad. Sain suhelda nii antud projektiga seotud noortega kui ka minu majutajate perepoja sõpradega. Eks vaba aega sisustavad sealsed noored sarnaselt Eesti omadega. Käisime bowlingut ja piljardit ühiselt mängimas ning see õhtu oli väga meeldejääv. Endale üllatusena ei leidnud ma Poolast mitte ainult uusi poolakatest sõpru vaid ka eestlastest. Projektis osalevate kaasõpilaste seast, kellega varasemalt eriti kokkupuudet ei olnud.

Loomulikult on alati teise riiki minnes huvitav näha nende eluolu. Teadsin küll varasemalt ka, et Poolas on palju kirikuid, kuid siiski suutsin täiega kohapeal üllatuda, et kui PALJU neid kirikuid ikka seal on. Meeldejääva mälestuse jättis võimas Jasna Góra kloostrikompleks. Üldse

olid meie Poolaga tutvumise ekskursioonid väga põnevad. Polnud ma varem ju sõitnud kahekordse bussiga ning väga põnev oli ka Krakovi linnaekskursioon, eriti Draakoni legend ning sellega seotud paigad. Ei oleks vist õige öelda, et äge oli ka Auschwitz-Birkenau muuseumi külastus, kuid kindlasti väga silmaringi avardav. Tegemist ikkagi väga olulise kohaga Euroopa ajaloos.

Ka projektiga seotud tegevused olid huvitavalt välja mõeldud. Minu isiklik lemmik aeg oli ilmselt Czesochowa teatris toimunud workshopil. Ja ei saa ma ka üle ega ümber tantsuteatris toimunud õpitoast, mis oli ikka eriti väsitav. Kui esmapilgul tundus, et , mis see siis ära ei ole natuke tantsida, siis nagu hilisem aeg näitas oli tegemist väga raske õpitoaga. Seda hiphoppi ja jazztantsu andis ikka järgi teha 😊. Kuid meeldis ikkagi väga!

Eks neid seiku ja tegemisi oli veel hulgaliselt, kuid kõike ei jõua ka kirja panna. Kokkuvõttes olen väga rahul, et tegin selle otsuse sügisel, et antud projektiga liituda. Ületasin paljud hirmud ning tulevastele projektidele lähen nüüd vastu palju julgemalt.

Projektinädal Poolas oli väga meeldejääv. Tutvusin paljude uute inimestega ning nägin uusi põnevaid paiku. Oli hetki, mil oli ülilõbus, aga tuli ette ka hetki, mil tuju oli halb ja olime kõik väsinud pikast päevast.

Meenutades nädalat Poolas tuleb meelde väga vähe hetki, mis ei olnud meeltmööda. Kõige suurem miinus kogu selle nädala jooksul oli vist see, kui me pidime sõitma väga pikalt. Näiteks tulles tagasi Krakovist, olin ma nii väsinud ja tujutu, sest bussisõit oli liiga pikk. Kuid selliseid hetki, mis oleks terve nädala ära rikkunud õnneks polnud.

Kogu projektinädala lemmikud tegevused olid ekskursioonid ja väike etendus, mida me koolis tegime. Ekskursioonid olid väga põnevad ning mulle pakkusid väga huvi kirikud, sest kõik kirikud olid seest väga kaunid ja suursugused. Etendus, milles osalesime oli jällegi väga naljakas. See, kuidas me proovi tegime ning kuidas mõnedele kaaslastele kostüüme selga prooviti, oli väga humoorikas.

Minu majutusperere oli ka väga lahke ning mul oli väga meeldiv seal olla. Nad pakkusid mulle erinevaid Poola rahvustoite, mis oli väga maitsvad.

Kõige parem oli Poolas seltskond. Eestlastega sai väga palju nalja ning ka poolakate ja portugallastega. Siis kui käisime teatris nõ teatri õpitoas, oli kõige lahedam, kui me kõik koos õhupallidega mängisime. Samuti oli väga lahe, kui käisime kõik tantsimas.

Kokkuvõtteks võib öelda, et mulle meeldis reis Poola väga-väga ning ma läheks esimesel võimalusel sinna tagasi.

Kuna selle projekti teema on seotud teatri ja näitlemisega, siis seda projektinädalat kartsin ma tegelikult kõige rohkem, sest ma arvasin, et seal peab palju inglise keeles suhtlema ja

inglise keel pole mu väga tugev külg. Aga midagi väga hullu see ei olnud. Vastupidi, see oli üllatavalt tore aeg.

Eriti toredaks tegi selle nädala see, et seltskond oli väga tore. Suurem osa oli muidugi ka minu klassist, kuid ma ei suhelnudki selle projektinädala jooksul ainult nendega, kellega ma igapäevaselt väga tihedalt suhtlen.

Poolakad ise on väga tore rahvas, ainult et nad pakkusid liiga palju süüa ja ma igatsesin ainult sellepärast Eestit, et siin ma saan ise valida mida, millal ja kui palju süüa. Ning esimene asi, mida ma siin tagasi olles sõin, oli kiluleib ;)

Aga kõige meeldejäävam oli kindlasti viimane õhtu kohvikus, kus inimesed erinevatest riikidest hakkasid üksteisega vabamalt suhtlema. Me mängisime erinevaid mängu, laulsime, naersime ja kui õpetajad sundisid meid koju minema, kuna kell oli liiga palju, siis mitte keegi ei tahtnud minna.

Muidugi on veel väga häid mälestusi sellest, kuidas me nt seal koolis teatrit tegime. Esiteks need näidendid, mida iga riik pidi eelnevalt ette valmistama ja siis seal näitlema (portugallastel oli eriti äge näidend). Aga sellest veel lähedam oli see, kui meid loositi gruppidesse (kes tegi lavakujundust, kes näitles ja kes vastutas kostüümide eest) ja meil ei olnud tegelikult üldse nii palju aega, aga meie näidend tuli üliäge ja nii naljakas.

Siis mulle meeldis veel see workshop teatris, kus me mängisime neid mängu (mida me nüüd oleme draamatunnis ka mänginud) ja üks meeldejääv sellest teatrituurist oli see ruum, kus tehti rekvisiite ja dekoratsioone. Ma polnud varem ühelgi teatrituuril käinud ja see tekitaski võib-olla natuke selle wow efekti.

Tantsuteater oli ka kohe kindlasti üks ere mälestus. See oli päris huvitav idee selle projekti raames sinna minna ja kuna ma ise tegelen ka juba pikemat aega tantsimisega, siis oli see väga tore kogemus.

Auschwitz oli selline, see ei jätnud mulle nii jubedat ja masendavat emotsiooni nagu kõik meid ette valmistasid, aga see oli kindlasti silmaringi laiendav kogemus, sest midagi sellist ma pole varem näinud. Terve toajagu juukseid ja toajagu kohvreid....

Ja siis mulle meeldis viimane päev. Kui me veetsime aega seal vanalinnas ja siis kaubanduskeskustes. See oli sellepärast meeldejääv, sest siis sai nii palju nalja. Ja mulle meeldis väga too vanalinn, see oli lihtsalt nii ilus.

Ma arvan, et see projekt arendas minus kõige rohkem kahte asja. Esiteks, iseseisvust. Mind üllatas kui vabalt me saime ringi liikuda, õpetajad ei käinud koguaeg meil sabas ja me pidime kas ise olema õigel ajal õiges kohas või oleksime nt lennukist maha jäänud.

Ja teiseks, inglise keel muidugi. Kui ma nendest projektidest hakkasin osa võtma, oli kohe märgatavalt lihtsam koolis inglise keelt rääkida ja mis kõige tähtsam, hirm on väiksem. Varem ma ikka kartsin rohkem, et äkki häälendan midagi valesti või et ütlen midagi valesti, aga seal oli inglise keel ainus vahend teisi mõista, mida nad öelda tahavad.

Arvatavasti kõige tähtsam asi, mida ma selle projekti käigus õppisin oli see, et hirm ei tohiks takistada imelistest võimalustest kinni haaramist, sest tihtipeale see, mida me kardame, pole üldse kartmist väärt.

Tänu sellele projektile ma sain tutvuda lähemalt Poola kultuuriga. Ma leidsin endale sõpru kellega ma suhtlen siamaani. Sain teada, et on võimalik leida sõpru ka väljaspool Eestit. Ma õppisin siit projektist seda, et ma olen võimeline rääkima ja elama selle perega suheldes teises keeles.

Põnevaid asju, mida avastada ja uurida oli projektis piisavalt. See projekti ajal arendas minu koostööoskust, mida ma tavapäevaselt eriti ei kasuta. Projekti sisutegevustest oli minu üks lemmikumaid kohti, mida me külastasime, teater, sest seal ma sain ennast paremini väljendama õppida.

Minu jaoks tundus, et eriti suurt vahet ei olnud Poola toidukultuuril Eesti omaga. Projekti mõju oli mulle muljetavaldavalt suur. Ma sain kindlasti rohkem teada ajaloolisest Poola seisust ja samas ka kultuurist. Elu on elamust väärt.

Mulle andis see kogemus unustamatud mälestused ja tore võimaluse praktiseerida inglise keele rääkimist. Ma õppisin et alati ei pea oskama väga hästi inglise keelt rääkida, vaid saab ka näiteks kehakeelega kui vaja ja et elus tulebki olla julge, et asjadega hakkama saada.

Ma sain teada, et poola vesi ei ole joodav aga näiteks pesus selle veega võib küll käia ja et Poolas on tegelikult väga lahed inimesed.

Ma sain enda kohta teada, et ma suudan ja julgen küll inimestega rääkida kui vaja. Ma arvan et see projekt arendas kõige enam minu inglise keele oskust.

Mulle meeldis nendest tegevustest kõige rohkem see kui me käisime koos enda majutajatega, aga ilma õpetajateta, ühel õhtul bowlingus ja see, kui me käisime Krakovis seal vanalinnas jalutamas.

Ma sain teada, et Poolas kasvab väga palju taimi ja et see on väga ilus riik. Ma õppisin tundma natuke teistsugust kultuuri.

See kogemus andis mulle iseseisvuse välisriigis hakkama saada. Ilma selle projektita ma ei oleks saanud kogeda seda tunnet, et ma olen ilma vanemateta välisriigis ja elan inimeste juures, kes on tegelikult minu jaoks võõrad.

See oli hea koht, kus õppida erinevate inimestega suhtlema ja koht, kus oma vastutust arendada.

Varem ma arvasin, et Poolas võib ka kraanivett juua, aga tuli välja, et seal ei või juua seda. Õppisin ka seda, et kui sa tahad hea näitleja olla, siis sa pead olema vaba ja end vabaks laskma.

Ma avastasin enda kohta seda, ma suudan ka vaba olla võõraste inimestega võõras riigis. Ja õppisin ka seda, et ma suudan ennast koduselt tunda võõras peres. See projektinädal arendas mu inglise keelt ja suhtlemist erinevate inimestega.

Mulle jäi kõige enam meelde see kui me pärast projektipäeva tulime söömast ja lund sadas (kuigi väljas oli 3 kraadi) ja me jooksime bussi peale, et minna kaubanduskeskusesse.

Nüüd ma tean Poola kommetest. Näiteks see et nad söövad õhtul hilja ja väga vähe. See projektinädal tervikuna andis mulle iseseisvuse ja vastutuse.

See kogemus andis mulle võimaluse minna Poola, kohtuda uute inimestega ja suhelda inglise keeles. Ma õppisin, et ma pean alati reisile kaasa võtma kaasa salli ning hulgaliselt tablette.

Ma sain teada, et poolakad on katoliiklased ja et neil on pikk ajalugu sõdadest jne. Ma sain ka teada, et poolakatele meeldivad hapud toidud ja vürtsikad supid.

Ma sain ka teada, et ma ei oska üldse inglise keeles rääkida ja et ma olen väga sensitiivne külmadele tuultele. Samas minu inglise keele oskus selle nädala jooksul arenes.

Mulle meeldis, kui me tegime etendust. Minu tiim tegi lava dekoratsioone, teine tiim tegi esinejatele riideid jne ja kolmas tiim esines. See meeldis mulle, sest kõik said sellest osa võtta ja koostööd teha ning ma õppisin sellest, et isegi erinevatest maadest lapsed saavad koos tööd tehes hakkama.

Mulle jääb enam meelde, kui me eelviimasel päeval restoranis tantsisime ning kuidas me Krakowis kirikus käisime ning shoppasime. Sain esimest korda Starbucksis käia. Mulle jäävad kindlasti meelde Basia, kes mind majutas, teised poolakad ja portugallased ning Carlito.

Ma sain sellest kogemusest päris palju uusi teadmisi, mälestusi jne. Ma õppisin siit kaks tantsu osa ära, õppisin kuidas lennukiga lennata jne.

Ma sain teada, et enamus poolakastest usuvad jumalat, millised olid vangilaagrid jne. Ma sain enda kohta teada, et mulle meeldib hiphop.

See projekt arendas minus natuke suhtlemisoskust. Mulle meeldis kõige rohkem teatri tegemine ja ma õppisin kuidas nii lühikese ajaga saab teha teatrit. Mulle jääb kõige rohkem vist meelde õhtu enne lahkumist restoranis. Ma tean nüüd Poola kultuurist, et seal oli üks kuningas, kes oli 10ne tüdruk.

See projektinädal andis mulle võimaluse parandada enda näitlemisoskust. Ma sain teada, et näitlemine polegi nii lihtne kui algul paistab. Ma õppisin suhtlema paremini inimestega, kes väga ei oska inglise keelt. Mulle väga meeldis käia Krakowis ja sain rohkem teada linna ajaloost ja legendidest. Samuti meeldis mulle ühine bowlinguskäik peaaegu kõikide majutajate ja eestlastega. Ma sain seal rohkem suhelda poolakatega ilma surveta.

Üks kõige meeldejäävamaid tegevusi oli viimane õhtusöök koos portugallaste ja poolakatega. Seal sain ma palju paremini tutvavamaks portugallastega. Üldiselt oli see projektireis minu lemmik ja ma ikka suhtlen oma uute sõpradega.

Poolas elasime peredes ja rääkisime inglise keeles. See andis meile kõigile võimaluse praktiseerida inglise keelt ja nüüd ma ei karda enam niiväga võõrkeeles suhelda. Kuid see ei ole veel kõik, mida see projektinädal mulla andis. Näiteks oli meil ainulaadne võimalus näha selliseid kultuurilisi vaatamisväärsusi, nagu Jasna Gora kloostrikompleks ja Auschwitz-Birkenau mälestusmuuseum. Samuti oli võimalus külastada legendaarset Krakowi linna. Kõige vahvam ja unikaalsem oli muidugi see fantastiline õhkkond, kus kõik olid nagu üks suur sõbralik pere.

Eraldi tahan rääkida projektist osalejatest. Minu jaoks on alati kõige tähtsam justnimelt see keskkond ja seltskond, kellega koos midagi teha. Pole väga oluline mis riigis me oleme, kus käime, mida teeme või milline on ilm. Kõige tähtsamad on inimesed, kes mind ümbritsevad.

Ja sellel reisil ma tundsin, et olen kõige paremas, lahkemas ja sõbralikumas seltskonnas minu elus! Muidugi ka need väljasõidud-ekskursioonid ja kohad, mida külastasime, nagu Varssavi, olid väga põnevad, kuid kõik see muutus põnevaks justnimelt läbi nende suurepärase inimeste, kellega koos me seda tegime.

Eriti meeldis mulle suhtlemine Portugali poistega, kellega juhtus palju naljakaid lugusid. Näiteks kui olime kõige viimasel õhtusöögil vahetasime veidraid lauseid nende keeles, millest ma aru ei saanud ja naersime selle üle. Samuti rääkisime palju teineteise riikidest ja kommetest, mis on niivõrd erinevad. Ka suhtlemisel poolakatega kuulsin mitmeid tarku nõuandeid ja huvitavaid lugusid elust.

Pärast seda fantastilist reisi mõistsin ise, et inimesi ei huvita, kas te räägite sõnu õigesti või valesti, aktsendiga või ilma. Me võime olla parimad sõbrad. Isegi paremad kui nendega, kellega sa suhtled oma emakeeles, sest kõige tähtsam on see, milline sa oled inimesena, mitte see, kui hästi sa keelt räägid.

Ja veel, ma sain aru, et võib-olla minu koolis ei ole inimesi, kellega ma meeldin, kuid see ei tähenda, et ma kõigile ei meeldiks. Projektinädalal osalenud välismaa lapsed aga armastasid mind väga. Ma õppisin enda kohta päris palju uut ja muutsin ka oma arvamust iseendast.

Tänu projektis osalejatele olen ma õppinud hindama ja armastama iseennast, mille eest ma olen neile väga tänulik.

Uskumatult põnev teema minu jaoks oli Poola arhitektuur (uus huvitav hoone Varssavis ja vanad tellistest majad Krakowis). Kui me kahekesi läksime läbi Varssavi vanalinna, oli mulle sellest ikkagi vähe, sest ma tahtsin vaadata igat maja ja tundsin samal ajal seda aega, mil need maju ehitati.

Üks kõige meeldejäävamaid kohti oli muidugi Auschwitz ehk Oświęcim, sest see ei ole lihtsalt muuseum, vaid väga traagilise ajalooga paik. See koht jättis kõige sügavama mulje.

Tahan öelda suur-suur tänu kõikidele selle projektireisi korraldajatele ja õpetajatele! Kõik oli väga huvitav, nii tõsised muuseumid kui ka õpitoad, kus võisid ennast vabalt tunda ja isegi lõbutseda. Ma ei unusta kunagi neid kohti ja sündmuseid, mis minuga selle nädala jooksul juhtusid.